SETEMBRE 2011

L'economia mundial porta tres anys en crisi i la situació, lluny de solucionar-se, continua sent incerta. Vam marxar de vacances esperançats en la millora de l'economia, i a la tornada ens hem trobat que la recuperació s'ha frenat en sec durant l'estiu i els indicadors avançats assenyalen un empitjorament el tercer trimestre, fins al punt que no es descarta una recaiguda de les principals economies avançades. Aquest canvi d'expectatives, que recull l'FMI en les seves previsions de setembre, s'ha traslladat als mercats financers, amb davallades importants de la borsa i augments de les primes de risc als països perifèrics de la zona euro, i a l'economia real, amb una caiguda del comerç mundial que no es registrava des de feia dos anys i que es comença a traduir en un alentiment en les exportacions de les nostres empreses. Fruït d'aquesta pèrdua d'impuls de la demanda exterior i dels plans d'austeritat de les administracions públiques, la situació que podem esperar en la segona meitat de l'any és, pràcticament, d'estancament econòmic. El què es traduirà en un creixement del PIB espanyol per al conjunt de l'any 2011 a l'entorn del 0,8%.

Des d'un punt de vista més proper, l'economia catalana es troba en una situació semblant a la de l'economia espanyola, si bé compta amb alguns punts forts a destacar. En primer lloc, el major grau d'obertura a l'exterior. Tenint en compte que la sortida de la crisi haurà de venir inevitablement per la demanda externa, que contrarestarà la debilitat de la demanda interna, aquest tret diferencial és molt rellevant. Així mateix, cal assenyalar que la recuperació de la producció industrial en béns d'equipament està sent més intensa a Catalunya que al conjunt d'Espanya i que som una de les comunitats autònomes que més s'està beneficiant dels bons resultats que el turisme estranger està mostrant al nostre país. També és molt rellevant destacar que l'economia catalana, a diferència de l'Estat espanyol, ja està creant ocupació assalariada en el sector privat, des del principi de 2010.

En aquest context econòmic, les mesures que prenguin els governs són fonamentals, tan per donar confiança als agents econòmics com per donar un impuls al canvi de model productiu i millorar les previsions de creixement a mitjà i llarg termini. Les eleccions generals del proper mes de novembre són una oportunitat per què els partits polítics posin en marxa mesures d'estímul al creixement econòmic i a la creació d'ocupació, però també per resoldre els problemes que estan asfixiant a les nostres empreses, com són les dificultats d'accés al finançament i la morositat. En aquest sentit, des de la Cambra reiterem que mesures com l'agilització de la recuperació de l'IVA dels clients morosos o que l'empresa pugui descomptar de les seves obligacions tributàries les factures pendents de cobrament de l'administració, són fonamentals per contribuir a millorar la liquiditat de les empreses.

Miquel Valls i Maseda

ENTORN ECONÒMIC

Les previsions de creixement del PIB per al 2011 es revisen a la baixa

L'alentiment del comerç mundial i del creixement econòmic a les economies avançades el segon trimestre i les turbulències als mercats financers a l'estiu han dut als principals organismes internacionals a revisar a la baixa les previsions de PIB. Concretament, l'FMI ha rebaixat el creixement del PIB mundial per al 2011 en tres dècimes, fins al 4 %, i el de les economies avançades en sis dècimes, fins a l'1,6%. Per a les economies emergents i en desenvolupament, també l'ha rebaixat però es manté elevat (6,4%).

Els indicadors avançats apunten una recaiguda de l'activitat als Estats Units i a la UEM

Als EUA, l'índex per al sector de la indústria manufacturera retrocedeix l'agost, per segon mes consecutiu, i se situa en 50,6 punts, molt a prop de la barrera de la recessió (per sota dels 50 punts). Per a la resta de sectors, l'índex també retrocedeix però se situa en 55,6 punts l'agost. Mentre que a la zona euro, l'índex PMI de la indústria ja se situa per sota dels 50 punts l'agost i el PMI dels serveis recula fins als 51,5 punts.

PMI (Purchasing Management Index) per als Estats Units
Índex

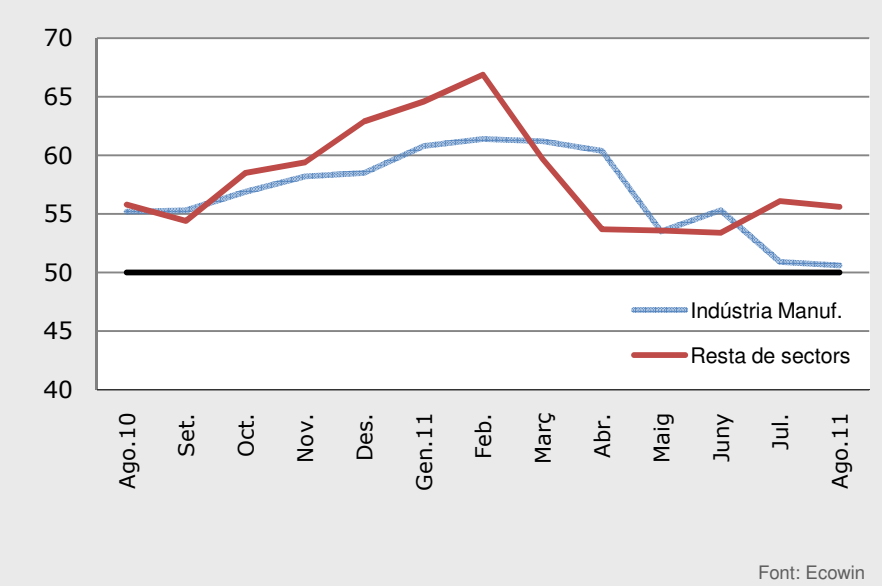

Font: Ecowin

Les tensions als mercats financers eleven la prima de risc del deute sobirà espanyol

Després de les turbulències del mes d'agost, la incertesa continua present als mercats financers ja que el risc de fallida de l'economia grega no s'ha dissipat. Aquesta situació ha elevat les primes de risc del deute sobirà espanyol fins als 336 punts bàsics, de mitjana, el setembre. La crisi del deute sobirà a Europa ha fet que el setembre l'euro es depreciï fins als 1,38$, de mitjana, el valor més baix des del febrer. Tanmateix, les darreres notícies sobre l'aprovació de l'ampliació del Fons Europeu d'Estabilitat Financera podria fer remetre aquesta situació.

El preu del petroli repunta el setembre

El preu del petroli torna a pujar el setembre, ho fa un 2%, fins als 112$, de mitjana. Un augment que en euros és pràcticament el triple (6%), degut a la feblesa de la moneda única. Aquesta evolució pot fer reaparèixer les pressions inflacionistes sobre els preus de consum.

Els mercats borsaris continuen sense recuperar-se

Després del sotrac del mes d'agost, els principals índexs borsaris continuen caient el setembre. La crisi del deute sobirà europeu fa que l'EuroSTOXX retrocedeixi el 5,3% mensual i l'IBEX-35 el 2%. Mentre que el Dow Jones ho ha fet el 6% i el Nikkei el 2,8%. En el que portem d'any, l'IBEX acumula un descens del 13% i l'EuroSTOXX del 23%.

A Espanya, l'EURIBOR es redueix per segon mes consecutiu

L'EURIBOR a 1 any se situa en el 2,067%, de mitjana, el setembre, el nivell més baix des del març.

ECONOMIA CATALANA

L'índex de producció industrial cau el juliol, per sisè mes consecutiu

De manera que l'IPI corregit d'efectes de calendari acumula un descens de l'1,1 % interanual els set primers mesos del 2011. El millor comportament és el de l'IPI de béns d'equipament, que creix gairebé el 6% interanual fins al juliol, mentre que la producció de la resta de components cau, sobretot, la de béns de consum durador (-18,5%).

Bona temporada d'estiu, afavorida pel turisme estranger

Els mesos de juny, juliol i agost han estat molt bons: el creixement del nombre de pernoctacions en establiments hotelers ha estat de gairebé el 10% interanual, de mitjana, assolint una xifra rècord de 34,8 milions de pernoctacions els vuit primers mesos del 2011. Aquest bon comportament s'explica pel turisme estranger ja que el domèstic cau: les pernoctacions dels primeres creixen l'11,6% interanual mentre que les domèstiques cauen el 3,4%, fins a l'agost.

Les exportacions de béns continuen creixent a un ritme elevat fins al juliol

Les darreres dades apunten un lleuger alentiment del creixement de les exportacions de béns el segon trimestre, que té continuïtat el juliol. Ara bé, el creixement acumulat en el què portem d'any continua sent elevat, del 16% interanual fins al juliol. Els sectors de productes químics, de béns d'equipament i de l'automòbil són els que més contribueixen al creixement de les exportacions de béns. Les exportacions del sector de béns de consum durador continuen sense recuperar-se (-31% fins al juliol).

Exportacions de béns, en valor
Taxes de variació interanual acumulada, en %

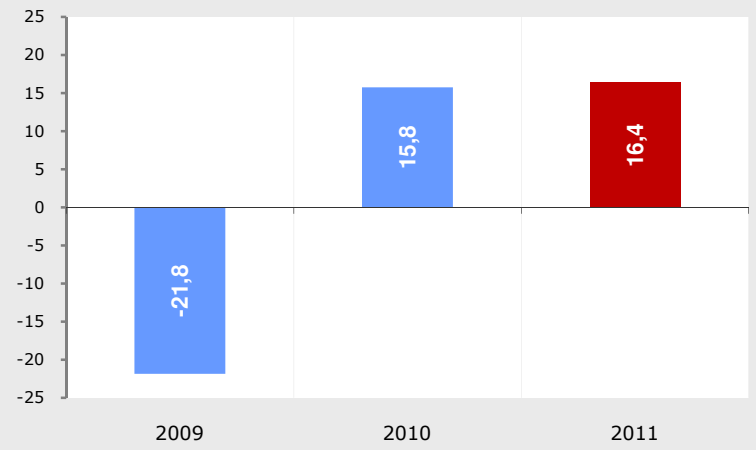

Font: Secretaria d'Estat de Comerç

L'evolució de l'activitat als serveis ha empitjorat els mesos d'estiu

De manera que s'acumula un descens de l'activitat als serveis del 0,2% els set primers mesos del 2011. La caiguda s'explica per la davallada de l'activitat al sector del comerç. L'activitat als altres serveis, en canvi, ha crescut el 2,8% interanual fins al juliol, principalment pels sectors del transport i l'emmagatzematge i de les activitats administratives i serveis auxiliars. Cal destacar la millora del sector de l'hostaleria, que ha frenat la caiguda de l'activitat pel bon comportament registrat en el període d' abril a juliol.

L'avenç de l'IPC situa la inflació espanyola en el 3,1% el setembre

Aquesta taxa d'inflació és una dècima superior a la del mes d'agost, i és conseqüència, principalment, de l'evolució dels preus del tabac i dels carburants, segons l'INE.

NOVETATS DE POLÍTICA ECONÒMICA

El Govern de l'Estat restableix l'Impost de Patrimoni durant el 2011 i 2012:

El Reial Decret-llei 13/2011, de 16 de setembre, pel qual es restableix l'Impost de Patrimoni, eleva el mínim exempt fins als 700.000 euros, i l'exempció per habitatge habitual fins als 300.000 euros. L'impost, que es restableix exclusivament per a dos anys, s'estima que afectarà a 160.000 contribuents i que recaptarà a l'entorn dels 1.080 milions d'euros.

En l'àmbit de la reducció de càrregues administratives:

- **El Consell de Ministres aprova un 6è. acord de reducció de càrregues administratives amb un estalvi previst de 711 milions d'euros**

  Les empreses tindran més facilitats per tramitar els crèdits de l'ICO, i ciutadans i emprenedors podran resoldre de forma més àgil les seves obligacions amb l'Agència Tributària. Amb les 22 iniciatives aprovades en aquest acord són ja 283 les posades en marxa dins el Pla d'Acció iniciat el 2008, i que ha suposat un estalvi acumulat de 5.500 milions d'euros, segons el Govern.

- **La Generalitat dóna el vistiplau al Pla per implantar la Finestreta Única Empresarial, que simplificarà el 68% dels tràmits de les empreses i n'eliminarà el 20%**

  Amb la implantació de la Finestreta Única Empresarial, s'espera un estalvi per a les empreses de 160 milions d'euros anuals en costos de constitució i legalització. Per tant, en quatre anys, l'estalvi previst serà de 640 milions d'euros. La Finestreta Única Empresarial (FUE) —que prossegueix i optimitza la tasca duta a terme des de 1990 per l'Oficina de Gestió Empresarial (OGE)— pretén ser punt de referència per a les persones emprenedores, empresàries i intermediàries en els tràmits que han de fer amb les diferents administracions públiques al llarg del cicle de vida de l'empresa.

En l'àmbit de l'estabilitat pressupostària s'aproven les següents mesures:

- **La reforma de l'article 135 de la Constitució Espanyola,** amb l'objectiu de garantir el principi d'estabilitat pressupostària, vinculant a totes les administracions públiques en la seva consecució, i reforçar el compromís d'Espanya amb la UE.

- **Els objectius d'estabilitat pressupostària per a les comunitats autònomes en el període 2012-2014.** Aquests objectius estan condicionats a que les comunitats autònomes presentin els seus plans econòmico-financers de reequilibri i siguin aprovats pel Consell de Política Fiscal i Financera.

  Any 2012: -1.3 % del PIB regional.
  Any 2013: -1,1 % del PIB regional
  Any 2014: -1,0 % del PIB regional

- **La Generalitat aprova el seu propi Projecte de Llei d'estabilitat pressupostària, que fixa un sostre de dèficit estructural del 0,14% per al 2018.** La norma preveu que els límits respecte al dèficit i l'endeutament de la Generalitat es podran revisar "en situació de catàstrofes naturals, recessió econòmica o situacions d'emergència legalment declarades". Així mateix, es diu que el pagament dels interessos del deute té caràcter prioritari per sobre de qualsevol altra partida de despesa.